

re fel! Akkor apának is érdemes bebújni a lukon. Nem kell, maradok! Szart maradsz!

Minden reggel, ha a lány azt mondja, két barna borosüveg, apa elkezd tuszkolni a mellkasát a szűk lyukon, és a kesztyűjével megkeresi a szilánkok között az ép üveget. Nem bízza a lányra, mondván, még túl kicsi hozzá. Ha megnő, majd ő is felhozhatja, de addig még sok idő van hátra, és az órák lassan telnek, nagyon lassan. Ráadásul anya és apa folyton húzza az időt.

Néhány karcolással megússzák mind a ketten. Gabi kibújik a lukon. Arca vérvörösben úszik, itt-ott vérzik is a súrolás helyén. Majd begyógyul. Katonadolog, ad pusztit anya, ügyes vótá. De legközelebb ne némulj el, ha lehet, azt hittük, meghaltál. Én nem akarok megnőni, anya. Megakajok halni. A kukában akajok. A játszótér tátott szájjal figyel a jelenetet. Kicsit irigyek vagyunk. Mindenki szeretne bebújni a zöld konténer lyukába, vajon mi lehet ott az a titok, hogy Gabi úgy szereti? Fejfel lefele befogni a fenéken csillogó szilánkokat.

Nincs erre idő. Gabit visszaültetik a babakocsiba, először nyávog, aztán bóg, végül rekedt hangon bömböl. Nem akarja! Nem akarja! Majd akarja! Apa és anya még egyszer visszatolják a kukákat, az üvegeket berakják egy tescós szatyorba, felakasztják, indulnak. A lány toporzékol, hogy márpedig ő itt marad, ez a kedvenc helye, a játszótér szereti a legeslegjobban. Valaki sajnálja, valaki megfojtaná a bömböléséért.

Oda-oda, mutat a csúszdára, visítva. Kiveszik, a kapuhoz érnek, ekkor találkozik először a tekintete a többi gyerekekkel. Meglátja a homokozó lapátokat, kiskutyát, kuta, mondja, csicsa, mondjuk vissza neki. Csicsa, kuta, kiabál a tér felváltva. Apa és anya nem is néznek oda, az útitervről beszélnek, isznak pár kortyot a palackból, a Róna utcán van a következő lerakóhely, időben oda kellene érni, mielőtt végképp felkel a hajléktalan város. Kuta! Nyafog a lány. Szita! Anya befogja a száját, ez már egy újabb játék, most indulni kell. Apa kikapja őt, beülte-ti a nyakába, nekik végképp nincs idejük ilyen dedós dolgokra, pont most. Ott a pisisek laknak! Felkacag a lány, hatalmasra nőtt apa nyakán, ahogy kifordulnak együtt a kerítésnél.

Pavol Rankov

A FALU, AMELYIK MÉG A TÉRKÉPEN SINC S RAJTA

Hálálpontosan emlékszem, mit mondtam a fateréknak, mikor közölték, hogy Skalkába küldenek szünidőzni, hát azt, hogy az a falu még a térképen sincs rajta, vagyis ha egész pontos akarok lenni, először nem mondtam semmit, csak duzzogva elhúztam a szobámba, hogy belőjem a neten, miféle segglukba akarnak a faterék a fél szünetre bedugni, és mikor a böngészőbe beírtam, hogy „Skalka”, kijött vagy millió-ötszáz találat, rá kellett kattintanom a „szlovák nyelvű találatok”-ra, de így is százezer oldal volt, erre kipróbáltam a *supermapy.sk*-t, és ez aztán igazán betette az ajtót, mert az az istenvalaga be se volt rajzolva a térképre, biztosan tudom, mert sejtettem, hogy kábé merre lehet ez a rejtélyes Skalka, úgyhogy Újbeszterce környékével kezdtem, aztán haladtam lassan kelet felé, katt, katt, minden a helyén volt, legalábbis azt gondoltam akkor, hogy ott északon tényleg így néz ki minden – ott a Vichilovka, ami inkább patak, mint folyó, a csillag alakú víztározó, aztán még egy patak, a Harvelka, attól északra meg a hegy, a fennkölt nevű Mrvová Kykula, ez például pontosan ráillene a fizikatanárunkra, a Mikulára, és ha szeptemberre el nem felejttem, majd bedobom a köztudatba, hogy „itt jön Mr. Kykula”, meg hogy „Mr. Kykula intót adott” and so on, na de vissza a netes térképhez, ott volt a Kubínska, oda talán eljárnak síelni néhányan, a faterék,

mondjuk, inkább az Alpokba, mert hogy közelebb van, meg jobb az utak, meg ott nem szúrják ki a gumit csak azért, mert az ember blavák, vagyis pozsonyi, mert egy blavák sose mondaná, hogy blavák, mi igenis pozsonyiak vagyunk, bratyzslavcsanak, blavákok csak ezeknek a proosztóknak, goráloknak és partizánoknak, aztán katt, katt, és a térképre besétált Erdőtká, vagyis nuku Skalka, szóval visszamentem a nappaliba, és szép artikuláltan belemondtam a fater képébe, aki épp a TA3-híradót nézte a kanapén elterülve, hogy „ez a falu még a térképen sincs rajta”.

A csodagyerek július harmincadikán érkezett, mert úgy volt kitalálva a dolog, hogy a világsegluka Skalkából egy hónapra Pozsonyba, vagy ahogy ő tutira mondta, Blavába jön Jonás, a nagy, vagyis kis hegedűs, és a fővárosból a hegyi tanyák világába deportálják Petert, vagyis engem, I, me, mine, ami először tök hülyeségnek tűnt, merthogy a Jonás csak fél évvel volt fiatalabb nálam, így inkább hagyhattak volna bennünket együtt, mert bár irtó nyűg lehet egy tanyasival a tanyán, de egyedül még ezerszer nagyobb macera, legalábbis ezt gondoltam egészen addig, míg a Jonást meg nem láttam, mert mikor aztán igen, majdnem lepetéztem, tisztára olyan volt, mint a saját elkúrt fénymásolatom, na nem mintha én egy bredpitt lennék, de nem is a beauty, hanem az imidzs a lényeg, és az én fejemen nincs közepén elválasztott lenyalt haj, okádék, nem hordok a világ legszarabb gatyájába begyúrt cipzárás felsőt, és nem mászkálok az utcán klaffogó ortopéd klumpában, de a degeneráltság ezen csalhatatlan jeleitől eltekintve éppen olyan volt az ábrázata, mint az enyém, és ez totál szar volt, szóval egész zsírul voltam, hogy másnap cuccolok innen, de azért kiírtam gyorsan a neten állapotnak, hogy ha a következő négy hét során meglát valaki az utcán, és síkhülyén fogok kinézni, az nem én leszek, hanem egy gyépés, akinek az ereiben az enyémhez hasonló genetikai adottságokkal felszerelt vér kering, na és még mindig csak a külsőnél tartok, az első benyomásnál, ami azért nem árul el mindent, erről a Jonásról sem jött le például, hogy még annál is hülyébb, mint ahogy kinéz, mert hogyha egy tizenkét éves srác

őszintén és önként vallja élete értelmének a hegedűn nyiszorgást, akkor az tutira evolúciós zsákutca, és Jonás tényleg az volt, mert mikor megérkezett hozzánk a faterjéekkel, rögtön az ajtóban megkérdezte, hol játszhatna egy kicsit, mire én benavigáltam a szobámba, hogy hát akkor nyomjunk valamit a pécén, megvolt a legújabb Half-Life, esetleg belenyálhatunk a Velocitybe, bár ő biztos valami hótrégi baromságot akar játszani, mint mondjuk a Tomb Raider: Fight in 3D azzal a lúzer Lara Crofttal, de nem is ez lett volna a legdurvább, hanem az, hogy Jonás egyáltalán nem efféle játékra gondolt, hanem a hegedűt akarta fűrészelni, egy pillanat alatt elő is kapta, és aszongya, „jó lenne, ha magamra hagynál, mert csak akkor tudok koncentrálni, ha egyedül gyakorolok, de ha szeretnéd, reggel eljátszhatok neked egyet a koncertdarabjaim közül”, erre én, hogy kösz, de ma már hánytam, te drága virtuóz rokon.

Azt talán még el kellene mondanom, hogy az anyám meg Eva néni, a virtuóz szülőanyja, egypetéjű ikrek, ami feltehetően megmagyarázza a nem kívánatos hasonlóságot köztem és Jonás DJ Tok-Vonó között, az is milyen szívas már, ha valaki úgy néz ki, mint az ember anyja, még a hangja is olyan, de az illető mégis valaki más, na de én részben immunis voltam, mert ezt a skizó állapotot átéltem már, mikor két-három évvel ezelőtt Eva néni alászállott a hegyekből, hogy elintézzon valamit Bratislava Cityben, talán épp egy vagon hűrt akart venni a fiacskájának, és megállt nálunk udvariassági látogatásra, na, ebből az alkalomból láttam őt először, meg hát tulajdonképpen az is tök szivacs, hogy ők ketten, az egypetéjű ikrek, szinte sosem találkoznak, de ez azért van, mert anyám és az ikre alig ismerik egymást, Ivan bácsit meg, az Eva férjét, most látam életemben először, na és ezeknek a tök idegen embereknek a verdájába ültettek be a faterék másnap, lecserélve engem a lenyalt hajú virtuózra, mi meg elindultunk a messzi északra, az isten háta mögé, aki ugye hülye is lenne arra fordulni, idegenekkel persze nemigen van miről beszélgetni, így az iskolára vonatkozó rövid kihallgatás után, amelynek során rábólintottak a bizimben az egy hármásra, meg a szakkörökre, melyekkel kapcsolatban

körülömlengtek, hogy programozni tanulok, és egyben sajnáltak, hogy egy hónapot ki kell bírnom számítógép nélkül, merthogy az ő kertjükben ilyesmi nem terem, sőt, ami tényleg totálbrutál, bevallották, hogy a faluban még egy nyomorult internetkáfé sincs, és ezzel aztán szépen le is nyomták a hangulatomat az abszolút nullára, de ez még mind semmi, tutira lezsírozták előre, hogy a néhány órás út során fenékgig mossák az agyamat, bár meg kell mondanom, arra gyanakszom, hogy ez a faterékkel is le volt kommunikálva rendszeren, na szóval ez a Ground Zeróra, vagyis inkább mínusz végtelenre rádiózás sikerült nekik, már csak azért is, mert egészen ártatlanul kezdtek, ilyenekkel, hogy de jó, hogy végre megismerhetnek, mert hát mégiscsak rokonok lennénk and so on, aztán meg – épp Trencsénél jártunk, a várat kukkeroltam az ablakból, állítólag néhány éve lekúródott a sziklából egy darab, és agyonütött egy nőt –, szóval akkor megkérdezte tőlem Eva néni, hogy tudom-e, miért kellett őt és anyámat idegeneknek felnevelni, és ettől bepöccentem egy kicsit, mert anyám azokról az emberekről, akik őt örökbe fogadták, vagyis Kajka nagyról és Tono nagyapáról sosem mondott ilyet, hogy idegenek, de ezt nem kezdtem elemezni, inkább csak kussoltam, amit Ivan bácsi úgy értelmezett, hogy biztos kíváncsi vagyok a dolgra, és rákezdte, hogy anyám meg Eva néni Skalkán születtek, abban a házban, ahol most ők laknak, amivel akaratlanul is a tudomra adta, hogy egy kicsit én is abból a faluból származom, ami még a térképen sincs rajta, de ez őt egy cseppet sem zavarta, azt mondta, a nagyszülei szülei voltak a falu legmódosabb gazdái, és ez már nem hangzott annyira rosszul, majd azt mondom, hogy a leggazdagabbak leszármazottja vagyok, a gazdákat nem kell hozzátennem, sőt, az ötvenes években sokáig ellenálltak a kommunista agitátoroknak, és nem akartak belépni a szövetkezetbe, amit nem egészen értettem, de a lényeg az volt, hogy végül mégis beléptek, aztán hatvan-nyolcban újra kiléptek, és magángazdálkodók lettek, az egész faluval együtt, és ekkor Eva néni a bácsit félbeszakítva megkérdezte, hogy tudom-e, mi volt hatvannyolcban, én meg

mondtam, hogy előbb a Dubček, aztán Husák, ezen nevettek mind a ketten, de megdicsértek, és Ivan bácsi hozzátette, hogy pont ebben az évben született anyám meg Eva néni is, de hatvannyolc után jött hatvankilenc, folytatta a bácsi, én meg nem álltam meg, és közbeszúrtam, hogy gondoltam, és hogy feltételezem, hatvankilenc után meg hetven, de most nem nevettek, hanem a bácsi azt mondta, minden olyan lett, mint annak előtte, és a nagyszüleimnek meg az egész Skalkának komoly problémái támadtak egyszeriben, megint erőszakoskodtak velük, hogy adják be a vagyont a szövetkezetbe, de ezt a nagyapám valószínűleg nem akarta, egy reggel meg holtan találták őket, szakította félbe Ivan bácsit Eva néni, bennem meg ott rekedt a fing, csak ültem, néztem ki a fejemből és vártam, mit mondanak még, de ők semmit, így végül megkérdeztem, hogy megölték őket?, és Eva néni megerősítette, hogy igen, mind a hármukat, de a szám nem stimmel, megkérdeztem hát, ki volt a harmadik, mire ő, hogy a bátyjuk, aki akkor tizenkét éves volt, belőlem meg kicsuszszant, hogy mint én most, aztán megint Ivan bácsi vette át a szót, hogy részletes tájékoztatást kapjak, és megtudtam, hogy a nagyszüleimet és a tizenkét éves nagybátyámat fejszével hasogatták széjjel, az egész ház egy merő vér volt, és hogy a vér, mintha felhőszakadás lett volna, leszivárgott a padló repedésein, és a pince mennyezetéről lecsepegve tócsába gyűlt, mikor ezt hallottam, jó kis hányingerem volt már, merthogy marha jó a képzelőerőm, és magam előtt láttam az egészet, a kocsiban egyszeriben fojtogató lett a meleg, dőlt rólam a veríték, szólnom kellett nekik, hogy álljanak meg, Ivan bácsi csak a legközelebbi pihenőnél akart, de én rákiáltottam, hogy mooost!, ám ő ezt figyelmen kívül hagyta, így lehúztam az ablakot, és menet közben kitacsoltam rajta, lehet, hogy a mögöttünk jövő kocsira is fröcsögött belőle, mert mikor előzött, a sofőr vadul nyomta a dudát, ami így totálégál is volt, a lényeg, hogy megkönnyebbültem, kösz, ma már hánytam, valószínűleg ők is megkönnyebbültek, hogy elmondták nekem, mert aztán vagy fél órán át teljes csend volt az autóban, de én nem szeretem, ha valaki az á után

nem mond bét, bármilyen förtelmes legyen is az a bé, úgyhogy megkérdeztem, ki volt a gyilkos, mire ők, hogy az esetet nem sikerült felderíteni, állítólag politikai indítéka is lehetett, vagyis hogy a nagyszüleimet meg a srácukat az estébe tette hidegre, ami nekem természetesen kínaiul volt, mire Ivan bácsi elmagyarázta, hogy ez a kommunista titkosrendőrség, az állambiztonságiak rövidítése, amelynek komoly érdeke fűződött ahhoz, hogy a szövetkezetből kilépett és önálló gazdálkodásba kezdő skalkai földművesek példája ne terjedjen tovább más falvakba, Eva néni meg hozzátette, hogy miután a nagyapám kilépett a szövetkezetből, a faluból mindenki követte a példáját, mert nagypapa volt a leggazdagabb, és az emberek a vezérüknek tekintették, tőle kértek tanácsot, úgy vették, hogy ő a felelős az egész Skalkáért, és ez megint csak nem hangzott rosszul – a nagyszüleimet kinyírta a kommunista titkosrendőrség, mert vezető szerepük volt a komcsik elleni harcban, ez így oké volt, de még meg kellett tudnom, hol volt akkor anya meg Eva néni, mire Eva néni bólogatott, hogy igen, helyénvaló a kérdés, ugyanabban a szobában, egyévesek se voltak még, egy nagy dupla bölcsőben aludtak, melyet saját kezűleg fabrikált számukra az apjuk, és amit nemsokára meg is nézhetek, mert el van rakva a padláson, a gyilkosok nem tartották szükségesnek a csecsemők lemészárlását, „valószínűleg nem volt köztük Heródes elvtárs”, nevetett Ivan bácsi, és ezt aztán végképp nem értettem, és tők kínosnak is tűnt, lehet, hogy Eva néninek is, mert ő sem nevetett, hanem arról kezdett beszélni, hogy egy gyerekotthonba kerültek, de nagyon gyorsan örökbe fogadták őket, a legjobb egészen kicsi gyerekeket örökbe fogadni, mert azoknak még nem alakultak ki rossz szokásaik, és még nevelhetők, bár ezt magamtól is tudtam, aztán meg azt mondta, hogy csak nyolcvankilenc után – itt megint Ivan bácsi kérdése következett, hogy tudom-e, mi volt nyolcvankilencben, amire azt feleltem, hogy Havel, Budaj, VPN és OF, de azt nem vallottam be, hogy nem emlékszem már, mit jelent a VPN, és hogy az OF micsoda, azt meg sohase tudtam, na szóval nyolcvankilenc után

kiderült, hogy a skalkai egységes földműves szövetkezet kezelésében lévő nagy földterületek tulajdonjoga rendezetlen, elkezdtek hát keresni a tulajdonosokat, akik természetesen az áldozatok örökösei voltak, vagyis a csecsemők, meg is találták anyámat meg Eva nénit azokon keresztül, akik örökbe fogadták őket, és csak akkor találkoztak először ők ketten ott az ügyvédnél, és meghatódtak, hogy így hasonlítanak egymásra, Ivan meg hozzátette, hogy az meg egyenesen fantasztikus, hogy még a fiaik is hasonlítanak, „hisz egy vérből vannak”, mosolygott Eva néni, de nekem a vér szótól újra hányingerem támadt, na szóval Eva néni akkoriban ment férjhez Ivan bácsihoz, Kassán laktak, és mivel ott a kilencvenes évek elején nem lehetett már megfizethető áron lakást szerezni, eldöntötték, hogy beköltöznek a házba, ami most már az övék volt, Ivan bácsi meg történetesen pont diplomás trágyász volt, nekem persze fogalmam sem volt róla, hogy az mi, csak reméltem, nem azt jelenti, hogy trágyát lapátol, de megtudtam, hogy ez olyan szántóföldes-tehenes mérnök, szóval beköltöztek ezek ketten a skalkai szülői házba, és megegyeztek anyámmal, aki szerencsére köszönte, de nem kért Skalkából, hogy fokozatosan kifizetik neki az örökség rá eső részét, néhány évvel később pedig megszületett Jonás and so on, ez már nem volt olyan érdekes, mert csak ömlengtek a kis csodagyerekről, mondván, több szakember is állítja, százévente egyszer születik csak ilyen, ezért nekik mindent meg kell tenniük a tehetősége kibontakoztatása érdekében, szóval tanárt fizetnek, és koncertezni cipelik Lengyelországba meg Csehországba, és még ettől is sokkal rafináltabban nyilvánítják ki irdatlan szülői szeretetüket and so on.

„Na merre menjünk, Árván vagy Kysucén keresztül?” kérdezte Zsolnára érve Ivan bácsi, mire én, hogy Kysuce felé, és kicsit kibillenttem őket az egyensúlyukból azzal, hogy Újbeszterce után tudtam, merre vagyunk, ismertem az út bal oldalán a víztározót, meg tippeltem, mi az a Mrvová Kykula – talátsüllýed, de aztán letértünk egy keskeny útra, amin hótziher nem fért volna el két busz egymás mellett, és akkor észrevettem, hogy nincs

a mobilomon térerő, Ivan bácsi pedig megerősítette, hogy bizony, itt aztán se Orange, se O2, se T-Com, mondtam nekik, hogy a híres Skalkájuk még a térképen sincs rajta, de ezen egyáltalán nem lepődtek meg, és Ivan bácsi érdektelen magyarázatba kezdett arról, hogy ilyen falu nincs több a világon, az itteniek nem tartják magukat sem árvaiknak, sem kysuceieknek, amolyan különleges fajta, na kösz szépen, gondoltam, és a bácsi már arról beszélt, milyen nehéz az élet ebben a siralomvölgyben, nincs munka, a gyárak messze vannak, a föld meg nem tartja el az embereket, mert a múlt évi termést tönkretette valami nyavalya, és idén is hasonló a helyzet, de a vidék gyönyörű, a medvék is szóba kerültek, gyakran látni belőlük egyet-egyet az erdőben, sőt nemcsak medvét, farkast is, tette hozzá felemelt mutatóujjal, és nekem muszáj volt megkérdezni, hogy tirannoszaurusz nem maradt-e véletlenül, nevettek, a bácsi meg povedált tovább, megállás nélkül rizsált az itteni természetről, hogy milyen tiszta a levegő, meg hogy a patakokból inni lehetne, télen meg a méteres hó, nem úgy, mint nálunk lent Blavában and so on, egészen addig nyomta, míg egy éles kanyarhoz nem értünk, ami mögött ott volt a falu, ami nincs a térképen, sacc per kábé ötven viskó lehetett az egész... na jó, volt köztük néhány egészen masszív is, ha ezek Pozsonyban lennének, egy csomó zset lehetne rajtuk kaszálni, néhány ház előtt helyi neandervölgyiek ácsorogtak komoran pislogva felénk, nem túlzok, tényleg ellenségesen néztek ránk, talán híre járt, hogy jön egy arc Pozsonyból, és ez vitte fel az adrenalinjukat, de az zsírkirály volt, hogy mi csak az utolsó, legnagyobb ház előtt álltunk meg, mondjuk itt az útnak is vége lett, szóval ez itt a következő hónapra a létezésem, valamint az egykori gonosztett színtere, de erre nem is akartam gondolni most, igyekeztem inkább lecsekkolni a környéket, de a szomszéd házból előkecmergett egy öreg faszi, odajött Ivan bácsihoz, hogy „azt hittem, nem is jönnek már vissza”, valamiért ez nem üdvözlésnek hangzott, hanem inkább fenyegetésnek, Ivan bácsi mosolyogni próbált, és makogott valamit a blavai hőségéről, Eva néni meg tuszkolt befelé az ajtón.

A néni készített valami hányadék ebédvacsorát a saját kertjükből származó biocuccból, aztán kimentünk Ivan bácsival etetni és öntözni, hogy újra legyen termés, és Eva néni újra főzhessen valami gusztustalant and so on, az élet körforgása, a gazdaság az tényleg marha nagy volt, az udvar és a kert önmagában minimum focipálya méretű, tisztára mint egy farm – gyümölcsfák, zöldség, krumpli, tyúkok, kacsák, nyulak, kecskék, tehenek, sőt egy egész pofás traktor is, titkon reméltem, megengedik majd, hogy vezessem egy kicsit, aztán meg volt nekik mindenféle villájuk meg késük a földturkáláshoz, mert Ivan bácsi körbemutatott a környező rétek és erdők alatt elterülő földeken, hogy „ez is javarészt a mienk, idén főleg árpát meg zabot vetettünk”, és be kell vallanom, hogy az első nap még egészen elszorakoztatott a dolog, kérdezősködtem egyre, mert bár nem vagyok egy grínpízes, részemről egész okés a természet, de Ivan bácsi egyetlen halálbrutál megjegyzése fagypontra hűtött, aszongya, „látom, te jobb gazda lennél, mint a mi Jonásunk, azt csak a zene érdekli”, na grats, még a szuperprosztonál is nagyobb prosztó vagyok, de Ivan bácsi ezt természetesen dicséretnek szánta, igaz, azonnal bele is fogott egy Jonást tömjénező újabb ódába, hogy az a gyerek nem ebbe a faluba való, hogy legalábbis országos, vagy inkább európai formátumú tehetség, és hogy ők mindent megtesznek, hogy hegedülhessen, de aztán szerencsére nyílt az ajtó és Eva néni vacsorázni hívott bennünket, a bácsi meg nem mulasztotta el megjegyezni, hogy ma megérdemlem a vacsorát, mert igen sokat segítettem neki, én meg arra gondoltam, hogy ha megint valami guanó lesz a kaja, akkor beszólok, hogy ennél azért jobbat érdelek, de fasza csípős házikolbász volt juhsajttal, amit természetesen a közeli kolibából hoztak, szóval ízlett a cucc, bár Ivan bácsinak nem kellett volna közben feszt arról süketelnie, hogy a városlakónak – mármint nekem – leginkább a friss levegőn végzett munka serkenti az emésztését, igaz, az efféle falusi bölcsességeket lassan megtanultam úgy kiszűrni, hogy a fülemből ne jussanak tovább az agyamba; rá voltam állva, hogy vacsi után jön a tévé, de nem az jött, hanem a komoly beszélgetés ideje, és ettől aztán tök be-

pangtam, mert miféle komoly beszélgetés jöhet még azután, hogy a háromszoros gyilkosságról tájékoztattak?, de tényleg komoly volt, arra kértek, hogy ne lépjek ki az udvarról, mire megkérdeztem, ennyire veszedelmesek-e a helyi őrültek, mondták igen, aztán csak kibukott belőlük, hogy nem akarják, hogy híre menjen a faluban a vendégüknek, gondolják csak az emberek, hogy Jonáš vagyok, szerencsére hasonlítunk egymásra, de itt már muszáj volt megjegyezni, hogy ez így tiszta őrület, és miért ne tudhatnák a szomszédok, ki vagyok, persze nem világosított fel senki, csak ragaszkodtak hozzá, hogy a ház közelében maradjak, „vagyis csak a kerítésig és vissza, mint a maci az állatkertben?“, kérdeztem, ők meg olyan simán vágták rá az igent, hogy egyből lejött – börtönben vagyok, vitának helye nincs.

Alap, hogy reggel egyből azon járt az eszem, merre pucolhatnék meg észrevétlenül, de most egy kicsit előreszaladtam, mert a reggelek előtt ott vannak az éjszakák, és az én első skalkai éjszakám borzalmas volt, egyre az járt a fejemben, hogy a negyven év előtti felderítetlen gyilkosok most újra ide jöhetnek, feszülten figyeltem minden szösszenésre és nyikkanásra, legalább ötször keltem föl, hogy megnézzem, nem mozog-e odakint valami, bár Eva néni elalvás előtt megnyugtatóan, hogy ez a szoba nem az a szoba, az a fal túloldalán van, az most az ő hálószobájuk Ivan bácsival, és elnézést kért, amiért nem alhatok Jonáš tetőtéri kuckójában, de azt Jonáš bezárta, és nekik tiszteletben kell tartaniuk a döntését, „ő meg alhat az enyémben?“, reklamáltam, mire a néni a vállamra tette a kezét, amit persze utálok, és azt mondta, a művészek mások, mint mi – vagyis például ő meg én –, a művészek különlegesek, megvannak a maguk bogarai, de azok ezen az éjszakán nekem is megvoltak, mert ez a mumuskastély tele volt velük, konkrétan legyekkel, a néni valószínűleg szellőztetett délután, és a kis köcsögök megszállták a szobát, szóval mikor túltettem magam azon a rusnya fílingen, hogy a falon túl öldöklés volt, és végre elaludtam volna, akkor a hártvány szárnyúak családjának valamelyik gyöker tagja mindig belezümmögött a fülembé, vagy éppen korzózni kezdett az arcomon, hogy, mint valami

hullára, rám pakolja a hülye petéit, úgyhogy végül a vastag, nehéz dunna alá temetkezve aludtam el, reggel meg fáradtan, agyonizadva ébredtem, nem akaróztam felkelni, és mikor a reggeli után – rántotta valami rághatatlanul kemény szalonnával, biztos kutyából –, szóval mikor kimentem utána az udvarra, kifeküdtem velnesezni egy kazal szénára a fészerben, és egy kis időre el is bólintottam, ami óvodáskorom óta nem fordult elő velem, mikor meg felébredtem, egy tálka feketére érett meggyet találtam magam mellett, amit normál körülmények között imádok, de most iszonyat kínos volt, hogy míg a babuka alukál, készítünk neki egy kis papit, és ha majd a kis pofiját rózsaszínre szundizva felébred, meghamikálja, a nyelvcskéjét feketére festi a meggyecske levecskéje and so on.

A kijárási tilalmat alapjában véve betartottam, de azért találtam két vészkijáratot, az egyiket a pajta mögött, elég volt felmászni a farakásra és átugrani a kerítést, a másikat a gyümölcsösben, ahol kifigyeltem, hogy a legnagyobb almafa egyik ágáról könnyen át lehet huppanni a birtokhatáron, voltam is kint vagy háromszor, de nem létesítettem kapcsolatot a helyi gerillákkal, csak császkal-tam a környező réteken, míg végül úgy döntöttem, oké, szófogadó gyerek leszek, segíték a bácsinak meg a néninek, és punnyadok nagyokat, de a negyedik nap reggelén látom, hogy a kerítés mögötti bokroknál ott guggol valaki, és nekem integet, odamentem hát hozzá, egy őshonos lány volt, kábé korombeli, ám erősen retardált, hiszen suhogó volt rajta és valami okádék kínai piacos tornacsuka, de kiderült, hogy én is komoly csalódás vagyok a számára, mert ezen az első találkozón csak annyi történt, hogy odamentem a kerítéshez, ő meg felkiáltott: „te nem is a Jonáš vagy“, és eltűnt, de biztos voltam benne, hogy visszajön még, és ez így is történt, vagy fél óra múlva meglelt a comeback, és a kerítésen túlról azonnal faggatni kezdett, hogy ki vagyok és miért vagyok itt, de én hallgattam, mint a partizán, csak annyit mondtam, hogy várjon azok mögött a bokrok mögött, amiken olyan apró bogyók nőnek – „kökény“, tájékoztatott –, és kipróbálva végre a kettes számú vész-

kijáratot, pillanatok alatt ott voltam mellette, és kiderült, bármennyire hihetetlenül hangzik is, hogy ennek a vumennek viszonya van Jonással!, szóról szóra így mondta, pont, mint amikor egy celeb lefutja a tévében az őszinte ötpercét: „viszonyom van Jonással”, mire figyelmeztettem, hogy az a szerencsétlen kölyök még tizenkét éves sincs, és hogy a pedofília büntetendő, mire ő teljes komolysággal azt vetette ellen, hogy ő is csak tizenkettő, így 1:1 az állás Jonással, és együtt zárhatják be őket, de aztán hagytam, hadd beszéljen, mert ezek a tanyasiak a fejlettebb civilizációkból érkezett emberekkel való érintkezés során leküzdhetetlen ingert éreznek a pofájuk jártatására, a kusza monológból nem volt ugyan világos minden összefüggés, de az kiderült, hogy ő Jonás osztálytársnője, a tanév idején eljön Skalkáig a busz, az szállítja őket az erdőkai általánosba, mert itt a faluban csak Jonás szüleinek van kocsija, egyébként meg tömör nyomor az utóbbi években, nem megy se a gyümölcs, se a gabona, így mondta a búzát, az emberek egyre elégedetlenebbek, „hát miért nem költöztök el?” kérdeztem, de ő csak értetlenül rázta a fejét, én meg közben megfigyeltem, hogy tulajdonképpen nem is olyan csúnya, mint ahogy kinéz, csak egy rövid tartózkodás kellene neki valami civilizált környezetben plusz némi ruhazseton, aztán azt mondta, mennie kell, de akar még találkozni velem, erre én, hogy az lesz a legjobb, ha este elmegyek hozzá valahova, mondjuk 21:30-kor, amit ő megvételzett, vagyis az időponttal egyetértett, de egyáltalán nem tartotta biztonságosnak, hogy én a faluban promenádozzak, abban maradtunk hát, hogy ugyanitt, a kökénybokornál futunk össze.

Alig bírtam kivárni az estét, szörnyű érzés az elszigeteltség, egész délután Ivan bácsinak segítettem, valami fura masinát javítottunk, amit ő cséplőgépnak nevezett, nemigen ment a dolog, mert a bácsi iszonyú ideges volt, folyton az utca felé pislogott, mintha várna valakit, de egész estig nem jött senki, belapátoltam az újfent ízetlen és újfent saját vadászó-gyűjtőgező forrásból származó vacsorát, és kotródtam minden külön felszólítás nélkül a szobámba, ahol egy rakás óvintézkedést kellett tennem,

pöle úgy rendezni a cuccot a paplan alatt, mintha aludna ott valaki, rögzíteni az ablakot, hogy nyitva maradjon, de ne csapódjon ki-be, and so on, és mikor negyed tízkor átlapóztam az udvaron, bennem volt rendesen a para, és meg kell, hogy mondjam, nem annyira a leleplezés miatt, Eva néni és Ivan bácsi okék voltak, azoktól féltem ott kinn, hiszen még mindig köztük voltak a büntetlen gyilkosok, egyébként kiszámoltam addigra, hogy ha húszévesen gyilkoltak, akkor most, mondjuk, hatvanévesek, ilyen trotlik elől biztos meg tudnék lógni, na de mi van, ha nem lenne esélyem meglógni, ha egy fa mögül ugranának rám, hálót vetnének a fejemre, betaszítanak egy mély verembe, lepuffantanának and so on, fújdogált valami lájtos szellő, és a holdvilágnál csak úgy himbálóztak a sötét árnyak, vagyis nyugodtan bevallhatom, hogy majd összeszartam magam, de csak mentem tovább, és mikor a helyszínre értem, egy hideg kéz ragadta meg a könyökömet, felkiáltottam, de csak ő volt az, Jonás kapcsolata, fakó hálóingében úgy nézett ki, mint egy kísértet, megtudtam, hogy Katkának hívják, becsszóra állította, bár engem nem igazán érdekelt, hogy senkinek sem árulta el, hogy nem a Jonás van itt, hanem én, és hogy ilyen csere eszébe sem jutna a faluban senkinek, aztán nekem kellett elmesélnem, hol leledzik most Jonás, milyen a fateromé, szeretik-e a zenét, milyen a szoba, amelyben a kapcsolata hajcsizik, and so on, végül úgy ítélte meg, hogy megnyugodhat, Jonásról megfelelően gondoskodnak, és már tűzött is elfele, nem is igen akart velem újra talizni, de végül megdumáltam, hogy mégis, másnap este ugyanekkor ugyanitt.

Reggel úgy tűnt, mintha Eva néni szeme ki lenne sírva, de nem kérdeztem semmit, lehet, hogy épp ilyenje van, ha jön a nőknél a paradicsomérés, ingatag a hangulatuk, elgondolkoztam azon is, nem vették-e észre, hogy éjszaka kiléptem a kerítés mögé, a tiltott zónába, na de ezért talán nem sírna, hanem kiabálnának rám, és mindenféle tilalmak jönnének – tényleg, vajon mit is tilthatnának még meg?, így hát direkt provokáltam egy kicsit, hogy nem vinnének-e el valahova, ahol van térerő, hogy felhívhassem apámékat, és ők is beszélhessenek

Jonással, de Ivan bácsi leállított, hogy ez most nem alkalmas, Eva néni meg azt javasolta, menjünk ki a hátsó kapun át, fel a dombtetőre, azt mondják, onnan lehet telefonálni, meg is kérdeztem rögtön, melyik szolgáltatónak van ott térereje, de a bácsi ezt is lefújta, mondván, hogy sok a munkánk, mármint neki és nekem, mert a cséplőgép még mindig el van baszódva, pontosan így mondta, el van baszódva, ami meglepett, hiszen eddig mindig szolidan beszélt előttem, persze világos, hogy időnként mindenki elereszt egy-egy trágárságot, és az egész illedelem arról szól csak, hogy ezeket a szavakat bizonyos emberek előtt nem mondjuk, de ebből már tudtam, hogy valami mégis van, és Eva néni vörös szemét is belekombinálva törtem az agyam, hogyan állapíthatnám meg, mi a szitu, de annak ellenére sem derült ki semmi, hogy a bácsit folyamatosan ilyenekkel ostromoltam, hogy mi újság?, és hogy vagytok?, és how do you do?, meg how are you? and so on, de a bácsi ezeket nemigen reagálta le, csak annyit vakkantott oda nekem, hogy az állami erdészettől elbocsátottak két embert, akik hosszú évek óta dolgoztak a cégnél, családjuk van és gyerekeik, nem mertem megkérdezni, hogy mi köze neki ehhez, mert láttam, hogy valami van, és eszembe jutott, hátha Eva néni is miattuk sírt, de ez már tényleg totál pszichó lenne, hiszen Szlovákiában asszem tizenöt vagy ötven százalékos a munkanélküliség, szóval bőghetne megállás nélkül, arról nem is beszélve, hogy az unió további tagállamaiban további munkanélküliek vannak, és az EU-n kívül még továbbiak, annyi van belőlük, mint a szar, és mind fel van szaródva, de azt nem is sejthettem, milyen közel járok az igazsághoz, este ugyanis Katka is beszélt a két arcról, akit a múlt hónapban bocsátottak el az erdészettől, azt mondta, a faluban már forrponton a hangulat, az emberek dühösesek, el sem tudja képzelni, mi lehet ebből, eddig mindig számíthattak Jonás szüleire, hiszen azok a városból jöttek ide, voltak összeköttetések, tudtak állást intézni, mindenkinek ők adták a tanácsot, hogy mikor mit ültessenek, hogyan trágyázzanak, de tavaly a termés nagy részét elvitte az a kórság, és ez az idén még rosszabb lesz, ezért örül, hogy Jonás nincs itt, aztán egy-

részt megint csak nem akart újabb találkozót megbeszélni, másrészt viszont a búcsúzásnál megcsókolt, szájra!, de rögtön sírva is fakadt, eltűnt a sötétségben, bár messziről is hallottam még a szipogását.

„Fölmegyek a gyerekekkel a dombra, hadd telefonáljon”, mondta a bácsi, de ezúttal a néni vétózott, mondván, majd inkább máskor, mikor máskor, kérdezte a bácsi, de a néni csak annyit mondott, „ne menjetek sehova”, így hát nem mentünk, de ő végre kimerészkedett a házból, és előbb a kertben kopasztott meg csontig két rózsabokrot, a legkisebb bimbónak sem kegyelmezett, majd bedugta egy vödörbe az összes virágot, és elballagott, a bácsi azt mondta, a temetőbe, a szülei és a bátyja sírhöz, „nem kellene mennie, a skalkaiak mindig gondozták őket”, tette hozzá, erre nem válaszoltam, mert a dombtetéji térerőre gondoltam, de Ivan bácsi feltehetően rám érzett, mert azt mondta, igen nagy véletlen lenne, ha pont az én szolgáltatómtól származna az a térerő, és ez igaz volt, de éppen ezért görcsöltem rá annyira, hátat fordítottam, és bemasíroztam a házba, szarok én a a cséplőgépre, bütykölje csak maga, én haza akarok menni, Pozsonyba, Bratislavába vagy akár Blavába, ha úgy jobban tetszik, jöjjön csak szépen vissza a kis virtuóz, nem akarok itt lenni helyette, szarok én a tehetségére, eszem ágában sincs magam feláldozni a talentumáért, alig nyúltam az ebédhez, vacsorázni meg már nem is hívtak, most az ablaknál állok és nézem a homályos udvaron mozgó sötét szilvetteket, sokan vannak, talán egész Skalka ide gyűlt, mintha még hálóinges gyerekeket is láttam volna, talán ki kellene nyitnom az ablakot és kikiabálni, hogy nem én vagyok Jonás, de ezt valószínűleg úgyse hinnék el, így csak állok itt, és nyomom a képemhez a mobilt, pedig tudom, hogy nincs térerő, de mi van, ha mégis, mi van, ha meghall valaki, aki olyan erős, mint Lara Croft a Tomb Raiderból, és idejön, és utat vág magának a házhoz, amelyet baltás emberek vesznek körül, kiment közülük, és az utolsó pillanatban belekapaszkodunk a helikopterről csüngő kötélbe, ami emelkedni kezd and so on.

MÉSZÁROS Tünde fordítása